

A HAUNTING IN VENICE

Voorwoord

Een bekentenis: ik heb een moord gepleegd.

Mogelijk een gerechtvaardigde moord. Maar dat er een lichaam op de grond ligt is zeker. En dat lichaam lijkt erg veel op het boek dat jij nu in je handen hebt.

Ik had een motief. Ik had de gelegenheid. Ik had zelfs toestemming. Maar dat verandert niets aan het feit dat ik een zonde heb begaan en dat er een uitgesteld vonnis is uitgesproken.

De vele, ijverige fans van Agatha Christie zullen om mijn hoofd roepen en ze hebben gelijk. Want bij het schrijven van een filmscenario heb ik willens en wetens de plot van een geliefde misdaadroman van Agatha Christie veranderd voor eigen gewin.

Ik zal je uitleggen waarom.

Een van de vele voordelen van een scenarioschrijver die is ingehuurd om Christies onuitwisbare Hercule Poirotboeken te verfilmen is dat, als je het vriendelijk vraagt, ze je alle boeken toesturen. En ik vroeg het vriendelijk.

Ze kwamen in een grote doos van de uitgever, en nu staat er op een plank in mijn kantoor een lange, mooie rij van zo'n drie dozijn delen met romans en kortverhalen. De hele Poirotcollectie. Als ik tijdens het scenarioschrijven vastzit met een zin, of, wat vaker gebeurt, als ik probeer zinnen te schrappen, vind ik het geruststellend om naar ze te kijken.

Op een dag gebeurde er iets vreemds. *Hallowe'en Party** begon terug te kijken.

Er was iets mee, misschien was het die knipogende apostrof.

Ik nam het boek van mijn plank, las het en genoot ervan, maar ook al vloog ik door het boek heen, ik vond het een onwaarschijnlijke kandidaat voor een film. Dit is geen oordeel over de kwaliteit van het boek. Brilljante romans verzetten zich vaak tegen al te strikte verfilming. Een film stelt gewoon andere eisen qua lengte, structuur en directheid.

Toch liet het boek me niet los.

* In het Nederlands uitgegeven als *De versierde bezemsteel*.

Dit was in de herfst van 2019, kort voordat ik naar Londen vertrok voor de filmopnames van *Death on the Nile*, de tweede verfilming waaraan ik voor 20th Century Studios heb mogen werken, met Kenneth Branagh als regisseur én als beroemde Belgische speurneus, Hercule Poirot. Zowel *Death on the Nile* als *Murder on the Orient Express* waren bewust getrouwe verfilmingen van uitstekend bronmateriaal. Ik vond dat mijn rol bij het schrijven van het script vooral bestond uit het versterken van de personages en de scènes. Wat de plot betreft leek ‘probeer nooit een betere Christie te zijn dan Christie zelf’ een goede regel. Niemand betwistte dat.

Maar toen ik een paar weken later tijdens de verfilming van *Death on the Nile* op het dek van de Karnak liep te fantaseren over hoe geweldig ik het zou vinden om een derde film in onze serie te mogen maken en als dat zou mogen, wat dan het volgende Poirotboek was dat ik onder handen zou nemen... voelde ik nog steeds die blik van *Hallowe'en Party*. Ik dacht na over hoe een film die zich afspeelt tijdens een angstaanjagende Halloweenacht Poirot zou kunnen confronteren met nieuwe demonen. Misschien zelfs met geesten.

Ik hoefde alleen maar een moord te beramen.

In *Hallowe'en Party* gaat het op een kinderfeestje vreselijk mis. Als ik vertel dat er iemand doodgaat, is dat nauwelijks een spoiler te noemen. Ik moet bekennen dat ik dit sprankelende, ingenieuze uitgangspunt – een moord op een Halloweenfeestje – heb gepikt en de rest van het verhaal heb vermoord.

Onze derde Poirotfilm, *A Haunting in Venice*, is het resultaat van mijn misdaden. De situatie, het decor en de karakters zijn overgenomen uit het boek. In de handen van regisseur Kenneth Branagh en door de acteerprestaties van hem en de rest van de cast ontwikkelde het script zich tot iets verbluffends, vreemds en aangrijpends. Tot iets nieuws.

Dat doet echter niets af aan *Hallowe'en Party*. Deze roman blijft. Het is een boek om van te genieten, je kunt niet anders.

Volgens haar notitieboeken begon Agatha Christie het boek op 1 januari 1969 te schrijven, nog geen dag na de verplichte vakantie-pauze. (Er wordt overigens te weinig aandacht besteed aan Christies

arbeidsethos. Op haar achtenzeventigste, na bijna zes decennia romans te hebben geschreven, ‘vertraagde’ ze tot één boek per jaar, en verraste ze af en toe met een gedicht, toneelstuk of kortverhaal. Vergelijk dat met, bijvoorbeeld, het koortsachtige jaar 1934, waarin ze *Murder on the Orient Express*^{*}, *The Listerdale Mystery*[†], *Why Did They Ask Evans?*[‡], *Parker Pyne Investigates*[§], en als Mary Mestmacott, *Unfinished Portrait*[¶] uitbracht.) Op 7 juli was het boek af. Na zes maanden werk – eerst met de dictafoon, vervolgens met het potlood door de versies van haar typiste, Mrs Molly – had ze dit boek in handen, net als jij nu. Van veel van haar fans is het een favoriet, zo niet hét favoriete boek. Met goede reden.

Het is, om te beginnen, een schokkend boek. De keuze van het slachtoffer is uitzonderlijk gevoelloos en tijdens Poirots onderzoek blijken de verwickelingen ijzingwekkend. Er heerst een algemeen onbehagen over de recente veranderingen in Groot-Brittannië tijdens de tumultueuze laatste jaren zestig (terwijl Poirot zelf op een schalkse manier zijn best doet niet ouder te lijken). De personages treden moderne liberale opvattingen over rechtshandhaving en seks met bezorgdheid en berusting tegemoet. Nee, de dingen zijn niet meer zoals ze ooit waren.

Wat wél hetzelfde blijft, is dat Poirot opnieuw naar een klein slaperig stadje, in dit boek Woodleigh Common, moet om een moord op te lossen. (Vijf minuten alleen in een klein slaperig stadje, en de meeste mensen lijken dood te eindigen. Als je in een detectiveroman ooit in een klein slaperig stadje terecht komt, neem dan meteen de bus naar een grote louche stad waar het veilig is).

Hulp komt in de vorm van vrolijke bijfiguren. Christie voert twee bekende personages ten tonele: hoofdinspecteur Spence uit *Mrs. McGinty’s Dead*^{**}, een oudere kennis die je gemakkelijk onderschat omdat hij ou-

* In het Nederlands uitgegeven als *Moord in de Orient-Expres*.

† In het Nederlands uitgegeven als *Het Listerdale mysterie*.

‡ In het Nederlands uitgegeven als *Waarom Evans niet?*

§ In het Nederlands uitgegeven als *De man die geluk bracht*.

¶ In het Nederlands uitgegeven als *Onvoltooid portret*.

** In het Nederlands uitgegeven als *Poirot komt terug*.

der en gepensioneerd is, en Ariadne Oliver, de energieke schrijfster en oude vriendin van de lezer en van Poirot, die zijn nummer belt wanneer er een lichaam wordt gevonden. Verhoren, appels, onopgeloste zaken, codicillen, tuinen, chantage, thee en worstjes volgen. Alle goede dingen.

Toch komen al deze dingen niet voor in onze film.

Misschien kun je ons dat vergeven.

De ware liefhebbers van Christie zullen het ons waarschijnlijk niet zo gemakkelijk maken en dat bevalt mij wel. Fans van Christie houden ontzettend veel van Christie. Ze herlezen niet alleen, ze herlezen dezelfde exemplaren in dezelfde stoel, nippend van dezelfde thee uit dezelfde aftandse mok. Haar boeken bieden een bepaalde troost, dus alles wat van deze ervaring afwijkt is onaangenaam.

De reden daarvan is gemakkelijk te begrijpen. Als je een boek leest, maak je er een film van in je hoofd. Je hebt een beeld van het kapsel van een bepaalde persoon. Iemands sjaal heeft de geliefde tint blauw van jouw oude slaapkamergordijnen. Je plaatst de camera onwillekeurig op ooghoogte in een bepaalde hoek van de kamer. In zekere zin heb je al een verfilmde versie gezien tijdens het lezen, dus wanneer je een film gaat kijken die is gebaseerd op het boek dat je eerder las, een film met zijn eigen kapsels, sjaalkleuren en camerastandpunten, is het onvermijdelijk dat je onbewust een keuze tussen de eerste en de tweede versie maakt.

Idealiter wordt er snel een wapenstilstand gesloten. Maar als je van een boek houdt, als je de auteur vereert en veel aan hem of haar te danken hebt, is het moeilijk om geen voorkeur te hebben. Loslaten doet pijn.

Het enige wat ik ter verdediging kan zeggen is dat ik het begrijp. Ik snap het. Ik ben Agatha Christie ongelooflijk veel verschuldigd. Ik hou ook van dit boek. Ik sla een bladzijde open, val in het verhaal en vraag me af of ik wel vergiffenis verdien.

Lees dit boek en je zult het zien.

Michael Green

JetBlue 458, Burbank naar JFK

2 april 2023

Mrs. Ariadne Oliver was met haar vriendin Judith Butler, bij wie ze logeerde, meegegaan om een handje te helpen bij de voorbereidingen voor een kinderfeest dat diezelfde avond zou plaatsvinden.

Op dit ogenblik ging het er chaotisch aan toe. Energieke vrouwen liepen af en aan met stoelen, tafeltjes en vazen en kwamen aandragen met een groot aantal gele pompoenen, die ze op van tevoren uitgezochte plaatsen strategisch opstelden.

Het zou een feest worden ter gelegenheid van Halloween voor jongeren van elf tot zeventien jaar.

Mrs. Oliver maakte zich uit de grote groep los en leunde tegen de lege wand achter in de kamer terwijl ze een grote gele pompoen omhooghield die ze kritisch bekeek. ‘De laatste keer dat ik zo’n ding zag,’ zei ze terwijl ze haar grijze haar van haar hoge voorhoofd streek, ‘was vorig jaar in de Verenigde Staten – wel een paar honderd. Door het hele huis heen. Ik heb nog nooit zoveel pompoenen bij elkaar gezien. Eigenlijk,’ voegde ze er nadenkend aan toe, ‘heb ik nooit echt het verschil geweten tussen een pompoen en een kalebas. Wat is dit er voor een?’

‘Neem me niet kwalijk, liefje,’ zei Mrs. Butler terwijl ze over de voeten van haar vriendin struikelde.

Mrs. Oliver ging nog wat dichter tegen de muur staan.

‘Mijn schuld,’ zei ze. ‘Ik sta hier maar in de weg. Maar het wás werkelijk een vreemd gezicht, al die pompoenen of kalebassen, wat het ook waren. Je zag ze overal, in de winkels, bij de mensen thuis, met kaarsen of waxinelichtjes erin, of aan elkaar geregen tot een slinger. Echt heel merkwaardig. Maar dat was niet ter gelegenheid van Halloween, het was voor Thanksgiving Day. Nu moet ik als ik pompoenen zie altijd denken aan Halloween, en dat is eind oktober. Thanksgiving komt toch veel later? In november, ongeveer de derde week van november? In ieder geval wordt Halloween hier toch op de 31e oktober gevierd? Eerst Halloween en wat komt daarna? Allerzielen? Als je dan in Parijs bent, ga je naar het kerkhof en leg je bloe-

men op de graven. Helemaal geen droevige feestdag. Ik bedoel maar, de kinderen gaan er ook naartoe en hebben het grootste plezier. Eerst ga je naar een bloemenmarkt en koop je héél veel prachtige bloemen. Je ziet nergens zulke mooie bloemen als in Parijs op de markt.'

Een heleboel bedrijvige vrouwen struikelden af en toe over Mrs. Olivers benen, maar ze luisterden niet naar haar. Ze hadden het allemaal veel te druk.

Het waren voor het merendeel moeders, met een paar competente ongetrouwde vrouwen erbij. Er waren ook tieners die zich verdienstelijk maakten, jongens van zestien en zeventien die op een trap klommen of op stoelen stonden om versieringen, pompoenen of bont gekleurde toverbollen op een geschikte hoogte op te hangen. Meisjes tussen de elf en vijftien stonden in groepjes bij elkaar te giechelen.

'En na Allerzielen en de kerkhoven,' ging Mrs. Oliver verder terwijl ze haar forse gestalte op de leuning van een bank liet zakken, 'komt Allerheiligen, geloof ik. Dat is toch zo?'

Niemand reageerde op die vraag. Mrs. Drake, een knappe vrouw van middelbare leeftijd die het feest gaf, nam het woord.

'Ik noem dit geen Halloween-feest, hoewel het dat natuurlijk wel is. Ik noem het het elf-plus-feest, want om die leeftijdsgroep gaat het. Voornamelijk kinderen die De Olmen verlaten en naar een andere school gaan.'

'Maar dat klopt toch niet helemaal, Rowena?' zei miss Whittaker, die afkeurend haar knijpbrilletje op haar neus rechtzette. Miss Whittaker, een plaatselijke onderwijzeres, stond altijd op accuratesse. 'Omdat we de elf-plus al enige tijd geleden hebben afgeschaft.'

Mrs. Oliver stond op. 'Ik heb me nog niet erg verdienstelijk gemaakt,' zei ze verontschuldigend. 'Ik heb hier maar rare dingen zitten zeggen over pompoenen en zo' – en mijn voeten laten rusten, dacht ze met een ietwat knagend geweten, maar toch ook weer niet met zoveel schuldgevoel dat ze het hardop zei.

'Wat kan ik dan nu doen?' vroeg ze, en ze voegde eraan toe: 'Wat een prachtige appels!'

Iemand had net een grote schaal appels de kamer binnengebracht. Mrs. Oliver was dol op appels.

‘Wat zijn ze mooi rood,’ voegde ze er nog aan toe.

‘Het zijn echt niet zulke goeie appels,’ zei Rowena Drake. ‘Maar ze zien er wel mooi en feestelijk uit. Ze zijn bestemd voor het “appels happen”. Het zijn tamelijk zachte appels, zodat je er beter je tanden in kunt zetten. Wil je ze naar de bibliotheek brengen, Beatrice? Bij het appels happen krijg je altijd een reuze troep als het water over de emmer loopt, maar dat is niet erg omdat het vloerkleed in de bibliotheek toch al oud is. O, dank je wel, Joyce.’

Joyce, een stevig gebouwd meisje van dertien, nam de schaal appels over. Er rolden er twee af die vlak voor de voeten van Mrs. Oliver bleven liggen, alsof ze door een toverstaf werden tegengehouden.

‘U houdt van appels, hè?’ zei Joyce. ‘Dat heb ik ergens gelezen, of misschien heb ik het wel op de tv gehoord. U schrijft toch moordverhalen?’

‘Ja,’ zei Mrs. Oliver.

‘We hadden u eigenlijk iets moeten laten doen in de trant van een moord. Bijvoorbeeld iemand een moord laten plegen vanavond op het feest en dan de mensen naar de dader laten zoeken.’

‘Nee, dank je,’ zei Mrs. Oliver. ‘Dat nooit meer.’

‘Wat bedoelt u, dat nooit meer?’

‘Nou, dat heb ik een keer gedaan en het was bepaald geen groot succes,’ zei Mrs. Oliver.

‘Maar u hebt toch een hele hoop boeken geschreven,’ zei Joyce. ‘Daar verdient u zeker erg veel geld mee, hè?’

‘Tot op zekere hoogte,’ zei Mrs. Oliver, en ze dacht aan de fiscus.

‘En als detective heeft u een Fin.’

Dat gaf Mrs. Oliver toe. Een kleine, stevig gebouwde jongen, van wie Mrs. Oliver niet gedacht had dat hij al een elf-plusser was, vroeg ernstig: ‘Waarom een Fin?’

‘Dat heb ik mezelf ook vaak afgevraagd,’ zei Mrs. Oliver naar waarheid.

Mrs. Hargreaves, de vrouw van de organist, kwam hijgend de kamer in met een grote groene plastic emmer.

‘Wat vinden jullie hiervan voor het appels happen?’ vroeg ze. ‘Een vrolijk kleurtje, vind ik.’

Miss Lee, de doktersassistente, zei: ‘Een zinken emmer is beter. Die kiept niet zo gauw om. Waar laat u het doen, Mrs. Drake?’

‘Het lijkt me het beste om het maar in de bibliotheek te doen. Daar ligt een oud vloerkleed en er wordt toch altijd een hoop water gemorst.’

‘Goed. Dan brengen we ze daar naartoe. Rowena, hier is nog een mandje appels.’

‘Laat mij maar even helpen,’ zei Mrs. Oliver.

Ze raapte de twee appels bij haar voeten op. Bijna zonder er bij stil te staan zette ze haar tanden in een ervan en begon die op te eten. Vastberaden pakte Mrs. Drake de tweede appel af en legde hem terug in het mandje. Er kwam nu een levendig gesprek op gang.

‘Ja, maar waar organiseren we dan de “vuurspuwende draak”?’

‘Dat zou eigenlijk in de bibliotheek moeten. Dat is de donkerste kamer.’

‘Nee, dat doen we in de eetkamer.’

‘Dan zullen we toch iets over de tafel heen moeten leggen.’

‘Ik heb een groen kleed dat ik erop leg en daaroverheen een zeil.’

‘En die spiegels dan? Zien we daar echt onze aanstaande echtgenoten in?’

Mrs. Oliver ging weer op de bank zitten en terwijl ze stiekem haar schoenen uittrok en rustig verder knabbelde aan haar appel, keek ze met een kritische blik de kamer vol mensen rond. Als schrijfster kon ze niet nalaten te denken: als ik nu eens een boek zou schrijven over al deze mensen, hoe zou ik dat dan doen? Over het algemeen lijken het me aardige mensen, maar ja, je kunt nooit weten.

In zekere zin vond ze het juist fascinerend dat ze níets over hen wist. Ze woonden allemaal in Woodleigh Common, maar van slechts enkelen wist ze iets door wat Judith haar had verteld. Miss Johnson had iets te maken met de kerk, maar ze was niet de zuster van de dominee. Ach ja natuurlijk, ze was familie van de organist. Rowena Drake had

blijkbaar in Woodleigh Common de touwtjes in handen. De puffende vrouw die de emmer binnengebracht had, een afschuwelijk lelijke plastic emmer. Mrs. Oliver hield nu eenmaal niet van plastic. En dan de jeugd, de tieners.

Tot nu toe waren het voor Mrs. Oliver eigenlijk alleen maar namen. Er was een Nan, en een Beatrice en een Cathie, een Diana, en een Joyce, een opschepperig kind dat veel vragen stelde. Die Joyce vind ik niet zo aardig, dacht Mrs. Oliver. Een lang meisje dat Ann heette, en er hooghartig uitzag. Verder waren er nog twee oudere jongens die blijkbaar net bezig waren verschillende kapsels uit te proberen, met een nogal ongelukkig resultaat.

Een vrij kleine jongen kwam een beetje verlegen de kamer in. 'Mama stuurt deze spiegels om te zien of ze geschikt zijn,' zei hij een tikje buiten adem.

Mrs. Drake nam ze van hem over.

'Dank je wel, Eddy,' zei ze.

'Dat zijn doodgewone handspiegels,' zei het meisje dat Ann heette. 'Krijgen we daar nou echt het gezicht van onze toekomstige mannen in te zien?'

'Sommigen wel, sommigen misschien niet,' zei Judith Butler.

'Hebt u vroeger weleens het gezicht van uw man gezien toen u naar een feestje ging – ik bedoel, zo'n soort feest als dit?'

'Vast niet,' zei Joyce.

'Misschien toch wel,' zei de betweterige Beatrice. 'B.z.w. noemen ze dat. Buitenzintuiglijke waarneming,' voegde ze eraan toe op een toon van iemand die graag laat zien dat ze volkomen op de hoogte is van de moderne terminologie.

'Ik heb een van uw boeken gelezen,' zei Ann tegen Mrs. Oliver. 'De stervende goudvis. Het was erg goed,' voegde ze daar vriendelijk aan toe.

'Ik vond het niet goed,' zei Joyce. 'Er zat niet genoeg bloed in. Ik hou van moorden met een hoop bloed.'

'Een beetje vies,' zei Mrs. Oliver, 'vind je ook niet?'

‘Maar wel opwindend,’ zei Joyce.

‘Dat hoeft niet per se het geval te zijn,’ zei Mrs. Oliver.

‘Ik heb eens een moord gezién,’ zei Joyce.

‘Doe niet zo gek, Joyce,’ zei miss Whittaker, de onderwijzeres.

‘Ik heb er toch echt een gezien,’ zei Joyce.

‘Echt waar?’ vroeg Cathie, die Joyce met grote ogen aanstaarde.

‘Heb je echt een moord gezien?’

‘Natuurlijk niet,’ zei Mrs. Drake. ‘Zeg toch niet zulke rare dingen, Joyce.’

‘Ik heb wel een moord gezien,’ zei Joyce. ‘Echt waar. Echt waar. Echt waar.’

Een jongen van zeventien, die boven op een trap stond, keek geïnteresseerd omlaag.

‘Wat voor moord was dat dan?’ vroeg hij.

‘Ik geloof er niets van,’ zei Beatrice.

‘Natuurlijk niet,’ zei Cathies moeder. ‘Ze zuigt het uit haar duim.’

‘Dat doe ik níét. Ik heb het echt gezién.’

‘Waarom ben je er dan niet mee naar de politie gegaan?’ vroeg Cathie.

‘Omdat ik niet wist dat het een moord wás, toen ik het zag. Ik bedoel, pas veel later begon ik te begrijpen dat het een moord was geweest. Een paar maanden geleden zei iemand iets en dat had tot gevolg dat ik ineens dacht: natuurlijk, wat ik heb gezien was een móórd.’

‘Zien jullie wel,’ zei Ann, ‘ze zuigt het allemaal uit haar duim. Het is klinkklare onzin.’

‘Wanneer is het gebeurd?’ vroeg Beatrice.

‘Jaren geleden,’ zei Joyce. ‘Ik was toen nog heel jong,’ voegde ze eraan toe.

‘Wie vermoordde wie?’ vroeg Beatrice.

‘Dat vertel ik jullie niet,’ zei Joyce. ‘Jullie doen allemaal zo onaardig tegen me.’

Miss Lee kwam binnen met nog een andere emmer. Het gesprek ging over op de vraag wat nu het meest geschikt was voor het appels happen, een zinken of een plastic emmer. De meeste aanwezigen lie-

pen naar de bibliotheek om de plek waar het zou plaatsvinden eens nader te bekijken. Enkele jongelui konden het niet laten om alvast te gaan oefenen voor het spel en tegelijkertijd te laten zien hoe bedreven ze daar wel in waren. Haren werden nat, er werd met water gemorst en men haalde handdoeken om het op te vegen. Ten slotte kwam men tot de conclusie dat een emmer van metaal te verkiezen was boven de bedrieglijke charme van een plastic emmer, die maar al te vlug kon omvallen.

Mrs. Oliver zette een schaal appels neer die ze had meegebracht om de voorraad die men de volgende dag nodig zou hebben aan te vullen, en pakte er opnieuw eentje voor zichzelf.

‘Ik las in de krant dat u zo graag appels eet,’ zei de stem van Ann of Susan – ze was er niet helemaal zeker van wie het was – tegen haar.

‘Het is de zonde waarin ik het gemakkelijkst verval,’ zei Mrs. Oliver.

‘Het zou leuker zijn als het meloenen waren,’ zei een van de jongens.

‘Die zijn zo sappig. Bedenk eens wat dat een troep zou geven,’ zei hij met een blik vol voorpret op het vloerkleed.

Mrs. Oliver, die zich wel een beetje schuldig voelde nu ze zo openlijk van gulzigheid werd beschuldigd, liep de kamer uit op zoek naar het speciale vertrekje dat over het algemeen vrij gemakkelijk te vinden is. Ze liep de trap op en toen ze de hoek van de overloop om was, stootte ze op een paartje, een meisje en een jongen, die verstrengeld in elkaars armen tegen de deur leunden waarvan Mrs. Oliver vrij zeker wist dat het de deur was van het vertrek waar zijzelf graag naar binnen wilde. Het paartje schonk geen aandacht aan haar. Ze stonden te zuchten en te knuffelen. Mrs. Oliver vroeg zich af hoe oud ze waren. De jongen was misschien vijftien, het meisje goed twaalf, hoewel haar borsten al aardig ontwikkeld waren.

De Appelboom was een behoorlijk groot huis. Het had, dacht ze, verscheidene gezellige plekjes en hoekjes. Wat zijn mensen toch egoïstisch, dacht Mrs. Oliver. Ze denken alleen maar aan zichzelf. Deze bekende oude waarheid kwam in haar herinnering boven. Ze had het achtereenvolgens gehoord van een kinderverzorgster, een kinderjuffrouw, een